

सार्वजनिक सेवा प्रवाहको मापदण्ड, २०८१

प्रस्तावना:

नेपालको संविधान प्रचलित कानून बमोजिम जनतालाई प्रत्याभुत भएका सार्वजनिक सेवाहरुमा सुशासन कायम गर्न, संघिय शासन व्यवस्थाको मर्म तथा जनताको सबैभन्दा नजिकको सरकार भएकाले सेवा प्रवाह प्रभावकारी बनाई जनताका दैनिक जनजीवनलाई सहज बनाउन सेवा प्रवाहलाई निरन्तर अनुगमन, परिमार्जन तथा सूचना प्रविधिमा आधारित बनाई परिस्कृत बनाउन यो मापदण्ड मिति २०८२।०३।०२२ गतेको कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गरी जारी गरिएको छ ।

परिच्छेद-१ प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

१. यो मापदण्डको नाम सार्वजनिक सेवा प्रवाहको मापदण्ड २०८१ रहेको छ ।
२. यो मापदण्ड कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएको मितिबाट लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस मापदण्डमा:

- (क) “अध्यक्ष” भन्नाले लेकम गाउँपालिकाको प्रमुखलाई सम्झनुपर्दछ ।
- (ख) “आर्थिक ऐन” भन्नाले प्रचलित आर्थिक ऐन लाई सम्झनुपर्दछ ।
- (ग) “कर्मचारी” भन्नाले लेकम गाउँपालिका तथा यस मातहतका कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई सम्झनु पर्दछ,
- (घ) “कार्यालय” भन्नाले लेकम गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय रातामाटालाई सम्झनुपर्दछ ।
- (ङ) “गाउँपालिका” भन्नाले लेकम गाउँपालिका सम्झनु पर्दछ ।
- (च) “कार्यपालिका” भन्नाले लेकम गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकालाई सम्झनु पर्दछ ।
- (छ) “गाउँसभा” भन्नाले लेकम गाउँपालिकाको गाउँ सभालाई सम्झनु पर्दछ ।
- (ज) “गुनासो सुन्ने अधिकारी” भन्नाले लेकम गाउँपालिकाको कार्यालयबाट तोकिएको गुनासो सुन्ने अधिकारीलाई सम्झनुपर्दछ ।

(झ) "जनप्रतिनिधि" भन्नाले निर्वाचित लेकम गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधिहरूलाई सम्झनुपर्दछ ।

- (ज) "समिति" भन्नाले यस मापदण्डको दफा ५ बमोजिम गठित समिति सम्झनु पर्दछ ।
- (ट) "प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत" भन्नाले लेकम गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (ठ) "वडा अध्यक्ष" भन्नाले लेकम गाउँपालिकाको वडा अध्यक्षलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (ड) "वडा कार्यालय" भन्नाले लेकम गाउँपालिकाका वडा कार्यालयलाई सम्झनुपर्दछ ।
- (ढ) "वडा सचिव" भन्नाले वडा कार्यालयको वडा सचिवलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (ण) "सार्वजनिक सेवा" भन्नाले नेपालको संविधान प्रचलित कानुन बमोजिम व्यक्ति वा संस्थालाई निःशुल्क वा सःशुल्क उपलब्ध गराउनु पर्ने सेवालाई सम्झनु पर्दछ ।

परिच्छेद-२ सार्वजनिक सेवा प्रवाह

३. सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा सबैको दायित्व हुने:

१. स्थानीय तहबाट प्रदान गरिने सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा कानुन बमोजिम सबैको दायित्व हुनेछ ।
२. सेवा प्रवाहको दायित्वबाट तोकिएको कुनै पनि जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारी पन्छिन पाईने छैन ।
३. सेवा प्राप्तिका लागि तोकिएका शर्त पालना गर्नु सेवाग्राहीको दायित्व हुनेछ ।
४. सार्वजनिक सेवा प्रवाहको क्रममा सम्बन्धित सबैले सार्वजनिक सेवाको उच्च आदर्शले प्रेरित आचरणको प्रदर्शन गर्नुपर्नेछ ।

४. सार्वजनिक सेवाको प्रक्रिया:

१. कार्यालय तथा मातहतका कार्यालयबाट प्रदान गरिने सार्वजनिक सेवाको नाम, प्रकृति, आवश्यक प्रक्रिया, लाग्ने समय, दस्तुर, जिम्मेवार अधिकारी, र गुनासो सुन्ने अधिकारी नागरिक वडापत्र बमोजिम हुनेछ ।
२. सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई थप परिष्कृत बनाउन उपदफा १ बमोजिमको नागरिक वडापत्र दफा ५ बमोजिमको समितिको सिफारिसमा कार्यपालिकाले आवश्यक परिमार्जन गर्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा २ वमोजिम परिमार्जित नागरिक वडापत्र सर्वसाधरणको जानकारीको लागि स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशन गर्नुपर्नेछ ।

परिच्छेद ३

अनुगमन तथा प्रतिवेदन सम्बन्धी व्यवस्था

५. अनुगमन समिति: (१) कार्यपालिका अन्तर्गतको सार्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास समितिले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई गुणस्तरीय तथा प्रभावकारी बनाउन अनुगमन गर्नेछ ।
(२) उपदफा १ वमोजिमको समितिले आवश्यक परेमा अन्य जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, विषय विज्ञ तथा सरोकारवालालाई बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।
६. समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार: सार्वजनिक सेवा प्रवाहको सन्दर्भमा समितिको काम कर्तव्य, र अधिकार देहाय बमाजिम हुनेछः
(क) सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई थप गुणस्तरीय, परिस्कृत तथा प्रभावकारी बनाउन नीति तथा योजना मस्यौदा तर्जुमा गर्ने ।
(ख) गाउपालिकाको क्षेत्राधिकार भित्र पर्ने सम्पूर्ण सार्वजनिक सेवा प्रदायक कार्यालय तथा निकाययोगको सेवा प्रवाह सम्बन्धमा अनुगमन गरी थप सुधारका लागि सम्बन्धित निकायमा सुझाव दिने ।
(ग) सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धमा कम्तीमा वार्षिक रूपमा सेवाग्राही, सेवा प्रदायक तथा सरोकारवालाहरूको सहभागितामा सार्वजनिक सुनुवाई गराउने ।
(घ) नागरिक वडापत्रको कार्यान्वयनको अवस्था मूल्याङ्कन गरी यप सुधारका लागि सुझाव संकलन गर्ने ।
(ङ) घुम्ती सेवाको क्षेत्र पहिचान गरी एकीकृत घुम्ती सेवाको योजना बनाई सार्वजनिक सेवा प्रवाह समुदाय स्तर सम्म पुर्याउन सहयोग गर्ने ।
(च) सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धमा सेवाग्राही तथा सेवा प्रदायक गुनासो सुनुवाईको यथोचित प्रबन्ध मिलाउने र विद्यामान गुनासो सुनुवाई संयन्त्रलाई थप प्रभावकारी बनाउन आवश्यक सुझाव दिने ।

- (छ) अनुसूचि १ वमोजिम सेवाग्राही सन्तुष्टि सर्वेक्षण फारम प्रयोग गरी वार्षिक रूपमा सेवाग्राही सन्तुष्टिको अवस्था मूल्याङ्कन गर्ने ।
- (ज) सेवाग्राही, सेवा प्रदायक तथा सरोकारवालाहरुबीच समन्वय तथा अन्तरकृया गर्ने ।
- (झ) सार्वजनिक सेवा प्रवाहको कममा देखा परेका वा भविष्यमा देखा पर्न सक्ने समस्या समाधान तथा अवरोध हटाउने ।
७. अनुगमन, प्रतिवेदन तथा समीक्षा: (१) कार्यालयको पदसोपान अनुसार सम्बन्धित पदाधिकारी तथा कर्मचारीले सर्वाजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धमा नियमित वा आवश्यकता अनुसार अनुगमन गर्नुपर्नेछ ।
- (२) समितिले दफा ६ वमोजिम सम्पादित कार्यहरु जुनगमन प्रतिवेदनका आधारमा विचारन समस्या तया चुनौतीहरु, समस्या समाधानका उपाय, सुधारका लागि गर्नुपर्ने प्रयासहरु सहितको एकीकृत सुधार योजना प्रतिवेदन वार्षिक रूपमा कार्यपालिकामा पेश गर्नुपर्नेछ ।
- (३) उपदफा २ वमोजिको प्रतिवेदन माथि कार्यपालिकाले आवश्यक समीक्षा गरी नगर सभामा प्रस्तुत गर्नेछ ।

परिच्छेद ४ विविध

८. पुरस्कार : सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा रचनात्मक योगदान पुर्याउने व्यक्ति वा संस्थालाई प्रोत्साहन स्वरूप पुरस्कारको व्यवस्था गरिनेछ ।
९. कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनसँग आबद्ध गरिने: (१) कर्मचारीको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनलाई सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धमा गरेको कार्य सम्पादन संग आबद्ध गरिनेछ । मासिक तथा वार्षिक रूपमा सम्झौता ।
- (२) करार सेवा अन्तर्गत कार्यरत कर्मचारीहरुको करार सेवा निरन्तरतालाई सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धमा गरेको कार्य सम्पादन संग आबद्ध गरिनेछ ।
१०. सूचना प्रविधिको उपयोग : सार्वजनिक सेवालाई सहज, सुलभ, भरपदो, कम खर्चिलो बनाउन उपयुक्त सूचना प्रविधिको उपयोगलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ ।

११. सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा सुधारका लागी लगानी:

सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा सुधारका लागि लगानीका क्षेत्र तथा परिमाण समेत यकिन गरी समितिले बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति मार्फत कार्यपालिकामा प्रस्ताव पेश गर्नेछ ।

१२. बाधा अडकाउ फुकाउने:

सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा कुनै बाधा पर्न आएमा कार्यपालिकाले आवश्यक निर्णय गरी बाधा अडकाउ फुकाउन सक्नेछ ।

अनुसूचि १

दफा ६ (छ) संग सम्बन्धित

सेवाग्राही सन्तुष्टि सर्वेक्षण फारम

तल उल्लेख भए अनुसारको विवरण उपलब्ध गराई यस कार्यालयको सेवा प्रवाहलाई जनमैत्री बनाउने कार्यका लागि यथार्थ पृष्ठपोषण दिनुहोला । तपाईंले दिनुभएको पृष्ठपोषण गोप्य रहने छ ।

१. सेवाग्राहीको विवरण: (नाम गोप्य राख्न चाहनेले नाम उल्लेख नगर्न सकिनेछ)

नामथर: _____ ठेगाना: _____

उमेर: _____ शिक्षा: _____ लिङ्ग: महिला _____ पुरुष _____

२. कुन सेवा लिनका लागि आउनुभएको थियो ?

प्रशासन _____ योजना _____ संस्था तथा व्यवसाय _____

सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धि _____ अन्य कुनै भए _____

(कार्यालय वा शाखागत रूपमा उल्लेख गर्न सकिनेछ)

३. तपाईंले खोजेको सेवा पाउनुभयो त ? पाए _____ पाईन _____

४. सेवा लिन कति समय लाग्यो ? _____

५. सेवा लिनका लागि आवश्यक कागजातहरू पेश गर्नु भएको थियो ? थियो _____ थिएन _____

६. सेवा नपाएको भए किन पाउनुभएन ?

आवश्यक कागजात पुरा नभएर _____ सेवादिने कर्मचारी नभएर _____ प्रक्रिया नमिलेर _____

७. सेवा लिनका लागि चाहिने निवेदन कसरी लेख्नुभयो ?

आफैले _____ हेल्पडेस्कको कर्मचारीले निशुल्क _____ साथी भाईले _____
लेखन्दासलाई पैसा तिरेर _____

८. तपाईंले सेवा लिने कम्मा दस्तुर बुझाएको भए सो को रसिद प्राप्त गर्नुभयो ? गरे _____ गरिन _____

९. सेवा प्राप्त गर्न आवश्यक कागजातहरू तथा प्रक्रियाको बारेमा कसरी जानकारी पाउनुभयो ?

स्थानीय तह / बडा कार्यालयबाट _____ नागरिक बडापत्रबाट _____

बेम साइटमा भएको नागरिक बडापत्रमा _____ साथीभाई/छिमेकीबाट _____

* विगतमा सेवा लिन आउदा थाहा पाएकोले _____

१०. तपाईंले यस कार्यालयमा के के सुविधा उपभोग गर्नुभयो ?

प्रतिशालय टिभि फि वाइफाइ पुस्तकालय
तातोपानी/चिसोपानी अन्य

११. यस कार्यालयमा उपभोग गरेका सुविधाहरुका अतिरिक्त अन्य कुनै सुविधाको अपेक्षा गर्ने भएको छ ? छ भने कस्तो सुविधा कृपया खुलाईदिनुहोस ।

१२. सेवा लिने क्रममा कार्यालयमा आईसकेपछि केहि दुःख / हैरानी पाउनु भयो कि ? पाए पाइन

१३. दुख/हैरानी पाएको भए के कस्तो दुख पाउनुभयो.....

१४. तपाईं प्रति कर्मचारीहरूले कस्तो व्यवहार गर्नुभयो ?

सहयोगी असहयोगी काम गर्ने तर दुख दिने काम पनि नगर्ने दुख पनि दिने

१५. सेवा लिनको लागि तोकिएको प्रकृया कस्तो लाग्यो ?

सरल र छारितो ठिकै लामो र झनझटिलो

१६. तपाईंले यस कार्यालयबाट लिएको सेवाको समय तथा गुणस्तर कस्तो लाग्यो ?

अत्यन्तै रामो रामो सामान्य नरामो

१७. यस कार्यालयबाट प्रदान गरिने सेवा प्रति तपाईंको सन्तुष्टिको स्तर कस्तो रह्हो ?

पूर्ण सन्तुष्टि आशिक सन्तुष्टि असन्तुष्टि

१८. यस कार्यालयबाट प्रवाह गरिने सेवाको सुधारका लागि केहि सुझाव छ भने उल्लेख गरिदिनुहोस-

मिति: .....

हस्ताक्षर: .....